

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
Ezenap utáni napok kivételével.Ezeresztőség és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kérésre visszadásként
vagy megörökösre nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadónálhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 29.

Az egyháziablás és a — románság.

Távol attól, hogy bárkivel is polemia-ba bocsátkozzam, szükségét látom véleményem kockáztatni arról, hogy vajjon csakugyan közömbös-e a románságra és különösen a román intelligenciára nézve a szekularizáció, avagy nem; mert a dolog szóba került.

Mert, ha nem közömbös, akkor bizony őszintén állást kell a mellett foglalni vagy az ellen, már ahogy azt a románság jónak látja.

Én azt állítom, hogy a szekularizáció a románságra nézve nemcsak hogy nem közömbös dolog, hanem annak oly nagy károkat okozna, amelyeket a román nép soha ki nem pótolhatna.

Gondoljunk csak a lugosi egyházmegyére, melynek püspöke a legszegényebb e hazában. Mily roppant nehézségekkel és nélkülözésekkel küzd ott a papság és a tanítóság, meg minden intézmény, — azt el nem lehet mondani. A püspök dotációja elég a püspöknek fenntartására, de már egy reprezentációs ebéd adósságcsinálás nélkül nem megy.

Hiába van a legjobb szívű főpásztor odatéve, a juhait nincs hova hajtsa. Nincs leelő. A szegény papözvegyek és papárva nyomorúságosan tengődnek, s az egyházmegye iskolái, templomai hiába

várják azt a segítőkezet, amely más egyházmegyékben csodákat mivelliet, nincs miből segíteni

Kinek a közvetlen kára ez, ha nem annak a szegény népnek szegénységében teljesen támasz nélkül kénytelen maradni? Nincs egy szemináriuma, ahol papjait megfelelően nevelhetné, nincs egy gimnáziuma, amelyben a papi pályára előkészülő ifjakat katolikus szellemben lehetne nevelni! Nincs a papi árvák számára megfelelő árvaház, nincs a szegény templomokat miből tatarozni, miből építeni.

Innen van, hogy valósággal a Gondviselésbe vetett vak bizalommal kell várni, hogy ki jön tanítónak, ki jön papnak!

Tessék átnézni a legnagyobb görög katolikus egyházmegyébe, a szamosújváriba! A püspök itt is megkapja a maga személyére elegendő ruhára és táplálékra való. De ott van 300 parochia, amely minden támogatást főpásztor részéről nélkülözni kénytelen, mert sem iskolát, sem templomot, sem özvegyeket, sem árvákat segíteni nincs honnan. Az erdélyrészi papságnak papözvegyek és árvák gyámolítására számbavehető alap sincsen. Az egyedüli gör. kath. internátusnak felekezeti jellegét minden jog ellenére megszüntették, s hasonló történt a naszói gör. kath. főgimnáziummal. E veszteségeket honnan pótolni sincsen.

Az állapotok tehát csak a balázs-

falvi és a nagyvárad egyházmegyékben tűrhetők, mert itt vannak a főpásztorok is javai, aki az előforduló hiányokon segíthet és segít is.

Ugyan mi lenne a hazai románság kulturájából, ha ez a két főpásztor sem tehetne semmit sem?

Mert a görög nem egyesült egyház főpapjainak nincs olyan dotációjuk, hogy valami nagy dologra gondolhatnának is. Amijök van, azt egyes világiak és egyháziak buzgósága szerezte és alapította. A Gocsdu-féle alapítvány a nem egyesült egyháznak olyan erőssége, amely a katolikus egyházzal való egyesülésnek még a reményét is lehetlenebbé teszi minden nap.

Sed quid hoc ad tantam sitim? Mit lehet ennyivel elérni, mikor ennek a nagy alapnak dacára a szükség oly nagy?

Hol állana ma a nem egyesült egyház, ha püspökei a maguk javaiból folyton támogathatnák? Hisz görög ember előtt ezek az állapotok sokkal ismeretesebbek, semhogy azok felett el ne szomorodna!

Már pedig, ha az államhatalom az egyházi javakat elrabolná, az a román intelligencia tovább képződését annyira megnehezítené, hogy azok, akik most a kath. egyház iránti ellenszenvből a szekularizációval szemben indifferenseknek vallják magukat, bizonyára siránkozva

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Gyógyulás.

A házasság után rendszerint be szokott következni a visszahatás, itt erőteljesebb, amott szelidebb alakban. De előbb vagy utóbb mindenütt megjelenik s kell, hogy mindkét fél átessék ennek apályán és dagályán, ha azt akarják, hogy életük hátralevő része nyugodtan folyjon le.

Cusack Bremmilnél csak három évvel az esküvő után állott be ez a visszahatás. Akárhogy vélekedjék az ember Bremmilről, — mégis pompás férj volt mindaddig, míg babyje meg nem halt s Bremmil asszony gyászruhát nem öltött, epekedett és zokogott, mintha a világ virága hervadt volna el. A férjnek, persze, vigasztalnia kellett volna. Azt hiszem, meg is tette. Azonban minél jobban vigasztalta, annál bánatosabb lett Bremmil asszony s ennek következtében annál kellemetlenebbül érezte magát a férj. Bizony mindkettőnek szüksége volt valami gyógyszerre s ezt meg is találták. Bremmil asszony ma már persze nevet rajta; de akkor épen nem találta tréfásnak a dolgot.

Most Hauksbee asszonyt látjuk megjelenni a látóhatáron s ahol ő mutatkozik, ott nincs messze a baj. Simlában csak »viharmadár«-nak hívták, s ezt a nevet teljes mértékben megérdemelte. Kicsiny, barna, vékonyka, csaknem száraz személyecske volt, nagy, élénk ibolya-

szemekkel s a világ legszeretreméltóbb társalgási modorával. Délutáni teák alkalmával csak kiejteni kellett a nevét, hogy a jelenlevő hölgyek mindegyike pukkadozzék. Okos volt és szellemes, tündökölt és mindenben felette állt nemének, de egyuttal megszállva tartották őt a bosszúság és káröröm összes ördögei.

A gyermek halála s az ezt követő kellemetlenségek után Bremmil elfordult otthonától. Hauksbee asszony bilincseibe került. Bremmil asszony otthon ült, előszedte holt gyermeke ruháit s javeszékelve nézegette az üres bölcsőt. Másra alig gondolt. Akadt azonban nyolc kedves, jóindulatu barát, aki felderítette előtte a helyzetet. Nyugodtan meghallgatta őket s megköszönte barátnői szolgálatukat. Nem volt oly okos, mint Hauksbee asszony, de ostoba sem volt. Megfontolta a dolgot és mitsem említett férje előtt abból, amit tudtára adtak.

Történt, hogy Cusack Bremmil ur és asszony lord és Lady Lyttontól meghívót kaptak június 26-ikának esti fél tíz órájára a Petercourtba. »Tánc a baloldali földszinti teremben.«

— Én nem mehetek el, — szölt Bremmil asszony — oly rövid idővel a szegény kis Florie halála után; de ez téged ne akadályozzon. Tom!

Ugy gondolta, amint mondta s férje megjegyezte, hogy elmegy ugyan, de csak azért, hogy ott legyen. Ezzel olyat mondott, amit maga sem hitt el s neje ezt tudta. Gyanakodott — s a nő gyanuja gyakran megbizhatóbb,

mint a férfi bizonyossága, — hogy Hauksbee asszonnyal összejátsszik. Leült és gondolkodni kezdett. Gondolkodásának eredménye az volt, hogy egy elhalt gyermek emléke mégis csak sokkal kevesebbet ér, mint egy élő férj.

— Tom, — szölt alkalomadtán férjéhez — én 26-án Langmorenál fogok ebédelni. Jól tenéd tehát, ha a klubban étkeznél.

E felszólítás megmentette Bremmilt egy hazugságtól, mert amugy is el akart maradni hazulról, hogy Hauksbee asszonnyal étkezzék.

Bremmil öt órakor elhagyta lakását, hogy sétalovaglást tegyen. Fél hatkor Bremmil asszonynak egy nagy bőrrrel bevont ládát hoztak a divatárustól. Olyan asszony, aki értett az öltözködés művészetéhez s nem hiába töltött el egy egész hetet azzal, hogy e ruha érdekében rajzolatott, méregett, fodrozgatott s nem tudom még mikép szólnak e kifejezések. Elragadóan pompás öltözék volt e félgáz. Képtelen vagyok hiven leírni, de röviden szólva, az volt, amit a szabóművész »alkotás«-nak nevez, valami, ami delejesen vonzza a tekintetet s ami magasztalja a lélegzetvélt. Nem volt egész szivvel a dolognál. De mikor a nagy tükörbe nézett, meg volt az az elégtétele, hogy felismerje, miszerint soha az életben nem volt ily érdekesen csinos. Karcsu, szőke hölgy lévén, eszményien illett neki az öltözék színe s eredeti szabása.

A Langmorinál elköltött ebéd után, — kissé megkésve — a bálba kocszott, ahol azonnal észrevette Bremmilt, karján — természetesen

fohászknának fel és bálnák, amit cselekedtek.

Aztán ne tessék elfeledni, hogy velem együtt nagyon sok román ifjunak kiképzését csakis azon római katolikus püspökök áldozatkészsége tette és teszi lehetővé, akik igazi katolikus szeretettel áldoztak a javaikból érettünk is.

Lehet-e tehát román ember csak egy pillanatig is közömbös az egyházi vagyon elrablásával szemben?

A szekularizáció, ahogy ezt a rablást csufolják, az állam kezébe juttatná még azon főgimnáziumainkat és népiskoláinkat is, melyek a püspöki javakból vannak fenntartva. Akarhatja ezt román ember ma, s éppen a mai szerencsétlen hangulat mellett?

A mostan tárgyalt iskolatörvény következtében több mint 2000 felekezeti román iskola kerül közvetlen a tanfelügyelők diszkreciója alá, s az államhatalom közvetlen befolyása alá. S ha jön egy sovíniszta és szabadkőmíves szellemű kormány, mivé lesznek ezek az iskolák?

Aztán tudják-e azok az »indifferens« urak, hogy azok az elrablott vagyontesetek kiknek kezébe kerülnek gyors egymásutánban?

Bizonyára nem a román papok közt fogják kiparcellázni, hanem megveszik a tőkebirtokos Fischerek és Justerek, akik azt a szegény románt még imádkozni sem engedik be azokra a területekre.

És elvégre is a szekularizáció egyértelmű az egyház üldözésével, a rablás legutálatosabb neme ez, mely az ember szívéből Istent is kiakarja rabolni. Ha a románság ilyen dolog iránt közönyös tudna maradni, nem érdemelne sem becülést, sem szabad existenciát.

A románságot mindenképpen az egyház nevelte fel, s ha most ez a nép közönnyel nézné édes anyja gyöngyeinek

és egyéb javainak elkótyavetyélését, szégyon volna ehhez a néphez tartozni. Ezért van az, hogy csak a fellobbanó politikai szenvedély hevében mondhatja valaki, hogy: Nem baj, ha tőlem elvesznek mindent, de neked sem lesz! S ez a fő, mert gyűlöllek óh magyar! Csak hogy a románság ettől távol áll.

Gedeon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 29.

Elnök: Justh Gyula.

Elnöki előterjesztések és a mult gyűléen tárgyalt javaslatok harmadszori olvasása után következik a közözügyi kiadásokról a magyar szent korona országaira eső, de törvényhatóságilag még nem engedélyezett ügyeknek, mint a magyar szent korona országát terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Az előadót illeti a szó.

Törvénytelen tulkiadások.

Hoitsy Pál előadó: Az 1907. évi költségvetésbe csakis az 1907. évi közözügyi kiadások vétettek fel; az ezt megelőző és törvényhozásilag még nem engedélyezett tulkiadások és póthitelek nem voltak felvehetők, ezen egyszerű okból, mert meg nem szavaztatott. Ezen a bajon úgy kellett segíteni, nehogy precedens válhasson belőle a jövőre nézve; hogy külön törvényjavaslatba foglalták őket, ami nem jelenti azt, hogy a felmentést is megadták; annyira nem, hogy a pénzügyi bizottság nevében a részletes tárgyalás során egy új szakaszt fog indítványozni, mely a fölmentés meg nem adását pregnánsan kiegyezésre fogja juttatni. (Helyeslés.) Ezek alapján ajánlja a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Holló Lajos: Hozzájárul ahhoz, hogy a törvénytelen tulkiadások törvényes szankciót

nyerjenek, de hangsúlyozza azok törvénytelen voltát, s hogy csak azért járul hozzá a javaslathoz, hogy törvényes keretbe beilleszthetők legyenek. Amint megszavazták az ujoncokat, úgy megszavazzák azt a javaslatot is nyíltan és férfiasan, azért, hogy ebből precedens alkotható ne legyen.

Ismerteti a hadvezetőség eljárását, mely sürgősen kéri a hitelt s mikor megkapta, kiderül, hogy nincsen rá szüksége. (Mozgás.) Akkor azután előterjesztést tesz, hogy a sürgőség elmúlt, de kéri, hogy a megszavazott hitelt más célokra használhassa fel. A hadvezetőség ilyen eljárását mindinkább szükségessé teszi, egy oly ellenőrző intézmény létesítését, mely ezt az eljárást meg nem engedi. (Ugy van.) De nincs módjában a dolog semmiféle közözügyes terén. A közös intézményeket mai alakjukban fenntartani nem lehet, hiszen ez a most elmúlt korszak is örök szégyenfoltja marad a magyar parlamentáris életnek. Ha hozzájárul nehéz szívvel e javaslathoz, visszásnak látja még a helyzetet, de most nincs helyén, sem idején a kérdések előtérbe állítása. (Ugy van.) A javaslatot elfogadja.

Elnök: Szólásra senki se jelentkezvén, a vitát bezárom. Következik a szavazás.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

A részletes tárgyalás során

Hoitsy Pál előadó: Egy új harmadik szakaszt indítványoz, mely szerint az előző szakasz rendelkezése a törvényes felhatalmazás nélkül való tulkiadásokra nézve a felmentést nem foglalják magukban. (Zajos helyeslés.)

A Ház a szakaszt Hoitsy módosításával elfogadja.

Elnök: Javasolja, hogy a 3-ik olvasás a legközelebbi ülés napirendjére tüzessen ki. Következik a kérvények

A sajtóbüntetés szigorítása.

Moskovits Iván a kérvény bizottság előadója: Ismerteti a kérvények 28-ik sorsjegyzékét.

Haucksbee asszonnyal. Ez arcába kergette a vért; de midőn a férfiak csakhamar körülrajongták, hogy táncra kériék fel, egészen elragadó lett. Eligérte az összes táncokat, három kivé elével, melyek táncrendjében megjelöltlenül maradtak. Haucksbee asszony amint rátekintett, azonnal tisztában volt azzal, hogy most kitört közöttük a háboru, — az igazi háboru.

Vakon rohant az ütközetbe. Bremmillel szemben ugysis tulsokat merészelt, úgy, hogy ez kezdett csökkönyös lenni. Hozzájárult még, hogy a férfi nejét bájosabbnak találta most, mint valaha. Az ajtóból, ahol állt, csak őt kereste s követte tekintetével, ha elvegyült a társaságba. S minél tovább nézte, annál elfogultabb lön. Alig hihette, hogy ez az a kisirt szemű asszony a sötét pongyolában, aki siránkozni szokott, a reggeli tojások elköltése közben Haucksbee asszony minden lehetőt elkövetett, hogy lebilincselje, de a férfi a második tánc után ott hagyta s nejehez ment, hogy egy fordulót kérjen tőle.

— Sajnálom, Bremmil ur, ön elkésett! — felelt az asszony, szeméit hunyorgatva.

A férfi most nagy bensőséggel esedezett s különös kegykép megkapta az ötödik keringőt. Ez szerencsére szabad volt a férfi táncrendjén. Táncolni kezdtek s halk suttogás keletkezett a teremben. Bremmil tudta ugyan, hogy neje jól táncol, de, hogy ily tökéletesen táncoljon, az titok volt előtte. Mikor a keringő véget ért,

egy második táncot kért, — újra kegyelemképen és nem a férj jogával.

Bremmil asszony így felelt:

— Mutasd csak a táncrendedet, édes!

A férj elfogultan odanyujtotta, mint egy haszontalan, semmirekellő, kicsi iskolásfiu, a becsempészett nyalánkságokat, az iskolamesternek. Bizony szép számmal volt ott a »H« s a soupornál is ott kacérkodott kihívóan a »H« betű.

Bremmil asszony egy szót sem szólt, hanem pajkos mosolylyal keresztülhuzta a 7-nél, meg a 9-nél a két »H« betűt s helyükbe odairta a maga nevét, azaz, egy becéző nevet, melyet csak ő ismert és férje. Aztán visszadta a táncrendet s vidáman kacagva, fenyegette meg egyre szerelmesebb férjét:

— Oh, te csacsi fiu, te!

Haucksbee asszony észrevette mindezt s nagyon is jól tudta, hogy most ügye nagyon is rosszul áll. Bremmil hálásan csókolta meg neje kezét, alig akarva elengedni a parányi kacsót.

Aztán kart karba fűzve, belevegyültek a táncolók közé egy fordulóra, de csakhamar visszahúzódtak a kicsiny sátrak egyikébe, ahol hűsítőt rendeltek maguknak. Hogy itt mit beszélt a férfi s mit felelt a nő; ahhoz senkinek semmi köze.

Mikor a zene az »Old-englandi roastbeef«-t jelezte, mindketten kimentek a verendára és Bremmil tekintete neje kocsiját kereste lázas türelmetlenséggel, míg ez sietve ment be a ruhatárba.

Haucksbee asszony felhasználta a kínálkozó alkalmat s ábrándosan függesztve a férfira csábos tekintetet, halkán, kedveskedve így szólt:

— Azt hiszem, ön vezet az asztalhoz engem, édes Bremmil ur?!

Bremmil elvörösödött s zavartan nézett maga elé.

— Igeen, — hml Én — hazakocsizom nőmmel. Ugy hiszem, s bocsánatot kérek érte, itt egy kis félreértés forog fenn. A félreértés, hm., nem az én részemről lehet, de —

Miután férfi volt, ép úgy beszélt, mintha egyedül a nő lett volna felelős mindenért.

E percben lépett ki a ruhatár ajtaján Bremmil asszony, hattyuprémes köpenyben, fehér »felhő«-vel bájos feje körül, Bremmil eléje futott, aztán eltávozott a párocska, ahogy Haucksbee asszony éles szeme látta: csodaboldogan. Bremmil szorosan neje kocsija mellett lovagolt.

Haucksbee asszony most hozzám fordult — s bár palástolni igyekezett — kissé fáradt volt és kedvtelen.

— Higyje el — s hangjában a visszafojtott indulat rezgett — a legostobább asszony tetszése szerint irányíthatja a legokosabb férfit. De annak már nagyon okos asszonynak kell lennie, aki ostoba férfit akar irányítani.

S csüggedten te:te hozzá:

— És néha mégis sikerül!

Aztán asztalhoz ültünk.

Rudyard Kipling.

Hontmegye és Pancsova adott be kérvényt a sajtószabadság legteljesebb épségben tartása és vonatkozó büntetések szigorítására. Pártoló áttérjesztést ajánl.

Éber Antal: A kérvénybizottság idevonatkozó szervezetét nem tartja megfelelőnek, de az ilyen vonatkozású határozatokat a most alkalmazó sajtóreform előtt helytelenítik és az egyszerű kiadást javasol. (Helyeslés.)

A Ház Éber Antal indítványát fogadja el.

Halász Lajos: Személyes megtámadtatás címén kér szót.

Halász Lajos személyes kérdésben történt felszólalása után, a Ház Éber indítványát a bizottság javaslatával szemben újból elfogadta.

Az elnök 5 perc szünetet adott.

Szünet után.

A kérvények folytatódó tárgyalásánál Lázár Pál szólal fel és a bizottság javaslatát pártolja a progresszív adózás és a létminimum tárgyában.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Már többször nyilatkozott a progresszív adózásról és a létminimumról. A reáladóknál a progresszivitás nem lehetséges, csak ha személyes vonatkozásban állapítják meg az adókat. A létminimum kérdése összefügg a progresszív adózással. Neki e felől vannak is tervei, melyeket végre fog hajtani.

Éber Antal: Mikor?

Wekerle: Az nem csak tőle, hanem a törvényhozástól is függ.

Arpád fejedelem szobrának felállítását sürgeti több felirat.

Wekerle előadja, hogy a szobor talapzata már elkészült az Andrássy-uton. O többet nem tehet, mint hogy megsürgeti az erre vonatkozó 1894-iki parlamenti határozat végrehajtását.

A lóverseny fogadások korlátozását kéri egy kolozsvári kaszinó. Minthogy e kérdés felől már máskor határoztak, a kérvényt irattárba teszik.

Az ülés vége 1 órakor.

A sajtótörvény revíziója. A fővárosi sajtó munkásai tegnap értekezletet tartottak, hogy állást foglaljanak a sajtótörvény készülő reformja dolgában. Az igazságügyminiszter május 4-ére ugyanis ankétra hívta össze az érdekelteket s az ezen az ankéten elhangzó vélemények lesznek irányadók az új sajtótörvénynek megalkotására. Délelőtt a Budapesti Újságírók Egyesülete rendkívüli közgyűlése keretében tárgyalta a kérdést, délután 4 órától este 8 óráig pedig az Otthon helyiségeiben volt nagygyűlés. Mind a két helyen megjelent az igazságügyminiszter képviselőjében dr. Tóry Gusztáv államtitkár, aki megígérte, hogy benyomásairól híven be fog számolni a miniszternek.

A képviselőház szünete. Fővárosi tudósítónk jelenti: Holnap a Házban csak formális ülés lesz. Szerdától kezdve mivel az osztrák kormány Budapestre jön a kiegyezés dolgában tanácskozni. Szünet lesz május 10-ig.

A város fejlődése

— A 3-ik vashid. — Vashid a Garasos helyén.

— A Párispatak szabályozása. —

Ritkán van alkalmunk a város szépészeti és közlekedési szakosztályának, hogy oly nagy fontosságú s a város jövő életére annyira kiható kérdésekben tanácskozzék, mint tegnap.

A 3-ik vashid két városrész fellendítését fogja előidézni s megmenti a várost attól, hogy a vásárra kerülő állatokat a városon keresztül hajtsák.

A Párispatak tervbe vett rendezése, amelyről 12—14 évvel ezelőtt már volt szó, de akkor kivihetetlennek találták, — egy egész városrész fejlődését, új alakulását fogja eredményezni.

A szakbizottság ülésén **Komlóssy József** elnöke alatt jelen voltak: **Rimler Károly**, dr. **Molnár Imre**, **Mezey Mihály**, dr. **Hoványi Géza**, **Rendes Vilmos**, **Pekanovits Imre**, **Gerő Armin**, **Beczky Lajos**, **Guttman József**, **Kiss Dávid**, ifj. **Rimanóczy Kálmán**, **Ince Lipót**, dr. **Stokker József** és **Juricskay Barna**.

A harmadik vashid.

A bizottság a harmadik vashid kérdésével kezdte meg tanácskozását.

Beczky Lajos ellenzi a harmadik hid kiépítését, mert félti attól Ujváros további fejlődését. Vegyék le a kérdést a napirendről.

Köszeghy József kifejti a 3-ik vashid fontosságát. Ezáltal mindkét partron levő városrészek emelkednének. Feltétlenül szükséges az új hid, mert az óriási forgalmat már alig bírják a Fő-útvonalon lebonyolítani, különösen vásárok alkalmával.

Pekanovits Imre szintén szükségesnek tartja az új hidat. Igaz, hogy ezáltal a forgalom el lesz terelve bizonyos ideig, de a fejlődéssel ez csakhamar kiegyenlítést nyer. Erre nézve példákat hoz fel.

Rendes Vilmos ellenzi a 3-ik vashid kiépítését, mert azáltal tönkretennék Ujvárost. Mikor az állatvásárokat a nagypiacról elvitték, azt ígérték, hogy nem építik ki a 3-ik hidat. **Ullmann** akkor mondta: ott a káptalan, az kiviszi, hogy kiépítsék a 3-ik hidat.

Közbeszólás: A káptalan nem kívánja most se!

Rendes Vilmos ilyen körülmények között nem szavazza meg a hid építését.

Mezey Mihály szívvél-lélekkel támogat minden haladást, de az kétségtelen, hogy a 3-ik vashid kiépítése által egy nagy városrész veszt. Lehet, hogy a törvényhatóság le is szavazza. Egy módot tudna az igazság elérésére. Aki'nek káruk lesz a kiépítésből, azok ne járuljanak hozzá a költségekhez, hanem azok fizessék, akiknek előnyük lesz belőle. Az érdekeltektől ingatlanok bizonyos ideig külön adóval rovasanak meg.

A szakbizottság általánosságban elfogadta a 3. hidépítés eszméjét s azt közszükségnek tartja.

A kérdés részletes tárgyalásánál **Köszeghy József** főmérnök ismertette a terveket. A 3-ik hid Széles utcánál lenne, 70 méter hosszú, egy nyílású; a kocsit 9 méter széles lenne s két oldalon 2 és fél, 2 és fél méter széles gyalogjáró. A költség 347.000 korona.

Van egy másik terv is, hogy a Szent László-téri hidat levinnék Széles-utcahoz a 3-ik hidnak, s helyette díszesebb hidat építenének a Szent László-téren. Vasbetonból lehetne két nyílással, de itt szük a meder s nem lehet hid lábba elfoglalni. Tehát csak felső szerkezetű hidat lehet építeni. Egy tervet mutat be, amely valamivel csinosabb a mostaninál, de csak elzárja a kilátást s csak kalitka forma. Az áttétel is óriási forgalmi, világítási és vizszolgáltatási bajokkal járna. A mostani hid különben is gyenge s közelebb a 2-ik villamos vágány miatt meg kell erősíteni.

Beczky Lajos újból az új hid ellen szólalt fel,

Rendes Vilmos és **Ince Lipót** a Szt. László-téri hid kicserélését fogadják el.

Rimler Károly a 3-ik hid kiépítésének kérdését nem tartja elodázhatónak. De ha nem tudnak csinosabb, megfelelőbb tervet készíteni a Szent László-téri hid helyett, akkor egy fillért sem ad arra, hogy csak olyan, a szépészeti követelményeknek meg nem felelő hid legyen a város közepén. Csodálja, hogy csak ilyen tervet tudtak kínálni, holott másutt olyan csinos hidak vannak. Ha a 2-ik vágány miatt erősíteni kell a hidat, ennek költségét a villamos vasut fedezi.

Rendes Vilmos indítványozta, hogy a tervre hirdessenek pályázatot.

Többek hozzászólása után kimondották, hogy a Szent László-téri hid tervére nyílt pályázatot írjon ki a város.

A garasos vashid.

Köszeghy József főmérnök előterjesztette, hogy az Ezredévi emléktéri u. n. garasoshid igen rozszant állapotban van és azt soká nem lehet közforgalomra használni. Egy új fahid olcsóbb volna, de az állandó javítás sok költséget okoz, ezért is előnyösebb, ha vashidat emeltek a város a mai fahid helyett. Egy két nyílású, 2 méter széles vashid 60000 koronába kerülne.

A szakbizottság a tervet vita nélkül kivételre ajánlotta.

A Párispatak szabályozása.

Még érdekesebb volt a 3-ik tárgy: a Párispatak rendezése. Ez a patak a Körözs jobb partjának nagy részét megfertőzteti s amellett árvízzel fenyegeti. Atka ez ennek a város résznek, amelynek fejlődését nagyban gátolja.

Már ismertettük a terveket, a mely szerint a Kálvária- és Kórház utca között levő vasúti patak hídól nagy beton csatornán jutna le a patak vize a nagy hid mellett a Körözsbe. Tehát innét egészen a Rétig, Fűzes-utcaig belenne tömve a Páris-patak medre s ennek helyén utcák lennének s igen sok kert felszabadulna s házhelyekül lenne használható; az így utca-vonalat nyert háztulajdonosok hozzájárulnának a szabályozás költségeihez.

Az egész munkára 300,000 korona kellene, de a főmérnök számítása szerint 100,000 koronát az érdekeltek visszatérítenének.

A szakbizottság örömmel fogadta a tervet s azt kivételre ajánlja.

UJDONSÁGOK.

Májusi ájtatosságok.

Beköszönt holnap a legszebb, az év legkedvesebb hónapja: a virágos május. A rétek, a mezők a tavasz legszebb pompájában díszlenek, a levegő telve illattal.

A róm. kath. egyház tisztelete jeléül az év ezen legszebb szakát a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szenteli. Ma, kedden, április 30-án kezdődnek a májusi ájtatosságok s esténként a templomok megtelnek és áhitat, szeretet környezi a Megváltó anyjának virágözönnel borított oltárát.

A *várad-olasszi-i* plebánia templom hetenként háromszor: vasárnap, szerdán és pénteken a legméltóságosabb Oltári szentség kitétele mellett szent beszédek lesznek. A májusi prédikációkat a következők tartják: április 30-án **Fetser Antal** felsz. püspök, május 1-én **Imrik S. Zoltán** plebános, május 3-án **Bundala Mihály** kanonok, május 5-én dr. **Lestyán Endre** theol. tanár, május 9-én **Grócz Béla** kanonok, május 12-én dr. **Lestyán Endre** theol. tanár, május 15-én **Grócz Béla** kanonok, május 17-én **Bundala Mihály** kanonok, május 19-én dr. **Némethy Gyula** theol. tanár, május 22-én **Grócz Béla** kanonok, május 24-én **Bundala Mihály** kanonok, május 26-án dr. **Némethy Gyula** theol. ta-

nár, május 29-én *Grócz Béla* kanonok, május 31-én *Imrik S. Zoltán* plebános.

A *Szent László* templomban a Szűz Mária szobrát 40 villamos színes lámpa borítja fényözönbe. A *Szent László*-templomban hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön tartanak szent beszédek, a következő sorrendben: április 30-án: dr *Vucskics Gyula* esperes-plebános; május 2-án: dr *Lestyán Endre* theol. tanár; május 5-én *Mellau István* főreálisk. hittanár; május 9-én (Áldozócsütörtök) dr *Bundala Mihály* kanonok; május 12-én dr *Lányi József* tinini püspök, május 16-án *Mellau István* főreálisk. hittanár, május 19-én (Pünkösdi vasárnap) *Dércey Imre* püspöki aktuárius, május 23-án dr *Lestyán Endre* theol. tanár, május 26-án *Dércey Imre*, május 30-án dr *Hets valér* gör. kath. s. lelkész, május 31-én dr *Vucskics Gyula* esperes-plebános.

Az olasz-i plebánia templomban naponként este fél 7 órakor, a *Szent László*-templomban pedig este 7 órakor tartanak a májusi ajátosságok.

* **Biharmegye a Bocskai-szobor leleplezésén.** Hajdúvármegye a hajdúi járás székhelyén, Hajduböszörményben Bocskay Istvánnak szobrát emelt, melynek leleplezését június 2-ára halasztották. A leleplezés országos ünnepély keretében fog lezajlani, amennyiben a megyék, városok törvényhatóságai is részt vesznek. Biharmegye részére most érkezett meg az ünnepély rendezőbizottságától a meghívó.

* **Bárány ünnepeltetése.** Említettük már, hogy a kultuszminiszter *Bárány Arpád* kir. s. tanfelügyelőt a pestpilissotkiskunmegyei kir. tanfelügyelőséghez helyezte át hasonló minőségben. Bárány alig másfél éve van a biharmegyei kir. tanfelügyelőségénél s ez idő alatt is sok érdemet szerzett a tanügy mezején. Eltávozása alkalmából a nagyváradi tanítószög lelkés óvációkban fogja részesíteni s ünnepelésére holnap, szerdán délután 5 órakor az Európa szállóban bucsulakomát rendeznek.

* **A kishivatalnokokért.** Jásznagykunszolgalmegye törvényhatósága a vármegyénél és a községnél életfogytiglan alkalmazott egyének részére nyugdíjalapot kíván létesíteni. E tervet az ottani alkalmazottak kérelmére akarja megvalósítani a megye. E terv megvalósításába az összes megyei törvényhatóságokat bele akarják vonni. A vármegyékhez e végből felhívást intézett Jásznagykunszolgalmegye, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és közösen intézzenek feliratot a képviselőházhoz, miszerint az állam adjon alapot a nyugdíjra. Biharmegyében e terv megvalósítása már részben megvan, csupán a községi alkalmazottakra kell még kiterjeszteni.

* **Igérd meg, ne add meg.** A kultuszminiszter 1896-ban Nagytótfalu községe részére állami elemi iskolát szervezett oly kikötéssel, hogy az iskola jókarban tartását a község tartozik foganatosítani. A képviselőtestület határozatilag meg is szavazott az iskola részére 100 koronát. Az iskola 1903-ban épült fel, ez idő előtt bérelt házban volt az iskola, miért is az évi 100 korona csak 1903-tól esedékes. Az előjárók azonban csak megszavazták, de nem fizették ki az összeget, sőt még az évi költségvetésbe sem vették fel. A tanfelügyelő tegnap panaszt tett az alispánnál az elmondottak miatt s kéri a megfelelő intézkedés megtételét.

* **Tömeges sztrájk.** Makóról jelentik: A cipésmunkások ma sztrájkba léptek. A kereskedő segédek május 1-én kezdik meg a sztrájkot. A szolgálatban levő cselédek május 15-ére felmondták a szolgálatot. Az építő munkásokat elbocsátották a munkaadók és a munkálatokat beszüntették. Az építő munkások

ugyanis 64 százalék bérjavítást követeltek. Attól tartanak, hogy május elsején kimondják a tömeges sztrájkot.

* **Jankovich János emlékére.** A nem régiben elhunyt városszerte ismert és becsült *Jankovich János* ipartestületi főjegyző, családot nem hagyván hátra, nagyszámu tisztelői barátai és ismerősei elhatározták, hogy emlékét egy sirja fölé emelendő kövön örökítik meg. A kik a kegyeletes célhoz fenti címen hozzájárulni óhajtanak, kéretnek adományait *Kelen Béla* ipartestületi hitelszövetkezeti titkárhoz juttatni.

* **Májusi csillaghullás.** A hivatalos lap vasárnapi száma folytatólagosan közli a májusi katonai kinevezéseket és előléptetéseket. Ezek közül olvasóinkat a következő kinevezések érdeklik: *Kortcsák Vilmost* kinevezte ő Felsége I. osztályu századossá, *Krajcsovics János* főhadnagyot II. osztályu századossá, *Psey Armin* első osztályu százados számvivővé a 37 ik gyalogezredben. A Nagyváradon állomásozó 19. hadosztálytály tüzérezrednél *Schröder Imre* hadapród tiszthelyettes hadnagygyá lépett elő. A katonai lelkészi karban másodosztályu táborigatorri kinevezetett *Zsigmond András* temesvári katonai egyházkerületi I. oszt. róm. kath. táborigatorri lelkész és első osztályu táborigatorri lelkész *Konrády Lajos* II. oszt. róm. kath. táborigatorri lelkész. *Konrády Lajost*, kit ő Felsége már korábban Kassa-ra helyezett át a nagyváradi 2-ik honvéd huszárezredtől, ma bucsuztatják el nagyváradi ismerősei és barátai.

* **Elhunyt aggastyán.** Berger Lázár élete 86-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe a Zöldfa-utcai gyászháztól.

* **Furosa népgyűlés.** Vasárnapi számunkban megemlékeztünk róla, hogy *Leukucza P. Simon* kislakai görög katolikus lelkész tized magával bejelentették a beéli főszolgabirónak, miszerint ők népgyűlést fognak tartani 28-án azaz vasárnap, délután 2 órakor. A népgyűlésnek 6 pontja volt, melyek közül az Apponyi javaslata lett volna a gyűlés tulajdonképeni tárgya. A románok ez ellen akartak állást foglalni. *Leukucza S. P. Simon* a bejelentés előtt két héttel sorra járta a községeket, még pedig hogy feltűnő ne legyen éjjel és a lakosokat igyekezett magának megnyerni. Mikor már teljesen befejezettnek gondolta előkészítő munkáját, csak akkor tette meg bejelentését. Számítása azonban balul ütött ki. Ugyanis a nagy apparátussal előkészített népgyűlés elmaradt, — résztvevő hiányában. Mint tudósítónk jelenti a vasárnap délutánra összehívott népgyűlésen *Leukucza P. Simonon* kívül nem jelent meg senki. A beéli népgyűlések pedig népesek szoktak lenni és ennek dacára is még a bejelentők sem jelentek meg, miért is *Leukucza P. Simon* szégyenkezve volt kénytelen elhagyni az üres területet. Legjellemzőbb a tiltakozó népgyűlésekre magának *Leukuczának* nyilatkozata. Egyik beéli intelligens egyén ugyanis a gyűlésre szánt idő alatt beszélgetés közben megkérdezte *Leukuczától*, hogy ismeri-e Apponyi javaslatát, vagy egyáltalán olvasta-e azt? A kérdésre *Leukucza* kénytelen volt bevallani, hogy nem ismeri és hogy nem is olvasta.

* **Hibaigazítás.** Lapunk tegnapelőtti, április 26-iki számában a Gedeon vezércikkébe a következő sajtóhibák csuszak be: így a 2-ik oldalon 1 hasáb alulról a 3. sorban *rablást* helyett olvasandó: *vallást*. A cikk utolsó bekezdésében a szöveg így módosítandó: »Ha tehát a természetben mindennek meg van a maga oka, meg van ez az oka magának a természetnek is s ez...« Amely sajtóhibákat ezennel helyreigazítunk.

* **Uj csendőrőrnagy.** A király Tyll László nyíregyházai I. osztályu törzstiszti teendőkkel megbízott századost őrnagygyá nevezte ki. Bennünket Bihariakat annyiban érdekel e kinevezés, hogy a csendőrség létesítésekor a panduroktól négy bihari csendbiztos lépett át a csendőrséghez és ezek közül egyedül Tyll László érte el az őrnagyi rangot. A kinevezés az őrnagynak több kiválóan sikerült nyomozati ügyéből kifolyólag történt. A kinevezést a vasárnapi hivatalos lap közölte.

* **Temetés.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra néhai *Farkas Imre* érdemes iparos polgár hült tetemeit. A temetésen szép számu előkelő közönség velt részt s a 48-as honvédek és az ipartestület tagjai testületileg jelentek meg. A gyászszertartást dr *Vucskics Gyula* esperes-plebános tartotta segédlettel. A koporsóra a rokonok és jó ismerősök szép koszorukat helyezték.

* **Mikor lehet felfüggeszteni a tisztviselőket?** Az utóbbi időben a hatóságok vezetői igen gyakran megtették, hogy a tisztviselőket a feljelentés után, minden bővebb vizsgálat nélkül felfüggesztették állásaiktól. A belügyminiszter most körrendeletet intézett a fegyelmi ügyekben minden törvényhatósághoz. A hatóságok vezetői ugyanis a törvényekben kitett azon köteleket, hogy csakis komoly hivatalveszélyeztető bűnesetekben lehet a felfüggesztést eszközölni, nem alkalmazták. A miniszter rendelete szerint felfüggesztést alkalmazni csak a következő esetekben lehet:

1. Ha a tisztviselő oly súlyos váddal van vádolva, melynek már alapos gyanuja is veszélyezteteti a hivatali állás méltóságát, illetőleg a hatóság tekintélyét s melynek bebizonyítása hivatalvesztést von maga után.
2. Ha a fegyelmi alá vont tisztviselő hivatalában maradván a vizsgálat sikerét veszélyeztetné.
3. Ha az illető tisztviselő hivatalában maradása esetén nem pótolható kárt okozhatna (p. o. országgyűlési képviselő választáskor a választók jogtalan befolyásolása.)

Más esetben felfüggesztést alkalmazni a tisztviselővel szemben nem szabad. Ez a reform minden fegyelmi szabályrendeletre szól.

* **A 18-iki szélvihar.** A múlt héten dühöngött óriási szélvihar, mely végig sepepte a tisztántuli rész nagyobb területét még ezideig kiszámíthatatlan károkat okozott. Tegnap a sárréti járás főszolgabirója tett jelentést az alispánnak, hogy a szél 9 ól hosszú fakerítését kidöntötte. Ezenkívül mindenünnen érkeznek jelentések, melyekben a károk nagyságáról számolnak be.

* **A belényesi gazdasági ismétlő iskola.** Vasady Lajos tanfelügyelő most tejezte be körutját a vármegyei iskolákban. A tanfelügyelő belényesi látogatása alkalmával megakarta nézni az ottani gazdasági ismétlő iskolát, melynek szervezését a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelte el. A tanfelügyelő szándékát nem valósíthatta meg, mivel a gazdasági iskolának semmi nyoma sem volt, mert az előjárók a miniszter rendeletét nem fogantositották. A tanfelügyelő bejelentette az esetet az alispánnak és kéri, hogy a kellő intézkedéseket tegye meg.

* **A cselédek gyűlése.** Vasárnap d. u. tartották meg a cselédek alakuló gyűlésüket, melyen szakszervezetüket megalakítottak mondták ki. A gyűlésen mindössze alig volt jelen 150 cseléd, ezek is olyanok, akiket érdekek fűznek a demokratákhoz. A gyűlésen egy *Ábrahám Manó* nevű demokrata intézett támadást a sajtó ellen. A gyöngye zengeményt leintették, nagyobb csendháborítás nem történt.

* **Az enyveskező tűzér.** Karczis György nagyvárad lakos panasolta, hogy tegnap este, mikor a Gyeszenszky-féle vendéglőből kijött a vele lévő Szabó József nevű köztűzér, zsebéből 24 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopta. Az esetről még az éj folyamán jelentést tett a rendőrség a tűzrezred parancsnokságnak, ahol az ügyeletes tisztól nyert értesítés szerint Szabó József vizsgálati fogságba lett helyezve. A vizsgálati iratokat intézkedés végett a hadbíróshoz tette át a rendőrség.

* **A fürdők vasuti irodája.** A Püspök, valamint a Félix fürdőbe építendő villamos vasut előmunkálatai rohamosan haladnak a megvalósulás felé. A vasut engedményesei tegnap megnyitották irodájukat a Rákóczy-uton a régi Bazárépületben.

* **A zsiros szóda.** Tudukán Anna kis-kóhi születésű asszony, vadházasságban élt Bohos György talyigással, aki az esetre, ha őt haláláig ápolja és gondját viseli, házat neki ígérte. Azonban Bogdán György, aki Bohosnak unokatestvére, mindenképp azon mesterkedett, hogy Bohos az asszonyt a háztól elűzze és ilyformán a házat majd ő örökölje. Az asszony tegnap este Bogdánnak a pálinkájába zsiros szódát kevert. Bogdán azonban idejekorán észrevette a belékevert szódát és a szájába vett pálinkát kiköpte, minek következtében semmi baja sem történt. Tudukán Annát a rendőrséghez kísérték, hol tettét beismerte. Az asszony azt hozza fel védelméül, hogy megölni nem akarta Bogdánt, csak rá akart ijeszteni, hogy Nagyváradról menjen el és neki ne álljon utjába.

x **Értesítés.** Remek kivitelű csillárok s világító testek érkeztek, melyeket gyári áron elárúsítok, mindennemű villamos vagy légszusz-világítási, jelző csengő, telefon munkálatok a legocsóbb áron. Költségvetés díjmentes. Telefon 556. ifj Stern Sándor, Bémer-tér 2.

x **Magyar Bank Részvénytársaság** Nagyvárad. Van szerencsénk t. részvényeseinket értesíteni, hogy a teljes kifizetést igazoló elismervények ellenében a részvények pénztárunknál átvehetők. Az igazgatóság.

TÁVIRATOK.

Incidens a Házban.

Budapest, április 29. A kérvények tárgyalása közben, mikor arról volt szó, hogy az újságban minden megjelent közleményért a felelős szerkesztőt is vonják büntetőjogi felelősségre, Halász Lajos azt a megjegyzést tette, hogy ez reakció.

— Van is magának fogalma róla, mi az a reakció. Azt se tudja, mit jelent — vágott közbe Szmracsányi György.

— Maguk nagyon is jól tudják, az a baj, — szólt Halász.

Ekkor Rakovszky egy újságlapot vett ki zsebéből és átadta Zboraynak, hogy vigye a miniszterelnökhöz. Halász ezt észrevette, és odament Wekerléhez:

— Tudom, miről van szó. Egy nagyvárad zuglap megvádolt. Elküldtem a felelősszerkesztőhöz segédeimet, de ez váltóhamisításért és sikkasztásért vád alá volt helyezve, azért nem verekedtem meg vele, hanem bünvádi feljelentést tettem ellene. Most arra céloznak vele, hogy nem verekedtem meg a közleményért. És itt Halász célzást tett arra, hogy annak idején Rakovszky sem verekedett meg vele, hanem beperelte.

Aehrenthal és Tittoni.

Róma, április 29. Itteni jól értesült diplomáciai körökből jelentik, hogy *Aehrenthal* báró külügyminiszter Berlinből való megérkezése után, de minden esetre még május első felében találkozni fog *Tittoni* olasz külügyminiszterrel. A találkozás Velencében lesz, hova *Aehrenthal* báró a »Lakroma jochton megy.

A pozsony—bécsi villamos.

Budapest, április 29. A függetlenségi párt mai értekezletére ki volt tűzve napirendre a pozsony—bécsi villamos ügye. Minthogy azonban Kossuth az értekezleten részt nem vehetett, meg azért, mivel a kérdéssel csak holnap foglalkozik a közgazdasági bizottság, elhalasztották a legközelebbre. Hoffmann Ottó bejelentette ezután interpellációját az amerikai görög katolikus püspök kinevezése ügyében.

Képviseltetésünk a hágai konferencián.

Bécs, április 29. *Merey* nagykövet első delepatus mellett *Macchio* Károly báró athéni követ fog a hágai konferencián Magyarország-Ausztria 2-ik diplomáciai képviselője szerepelni. *Machin* báró, ki most Bécsben szabadságon van, a napokban tér vissza Athénba. Magyarország-Ausztria többi képviselője *Giessel* báró vezérőrnagy konstántinápolyi katonai meghatalmazott, *Haus* altábornagy és *Lamesch* udvari tanácsos, az osz rák urak háza tagja. A rögtönítélő bíróságot. A kormány beadta lemondását, melyet azonban a fejedelem nem fogadott el. Véres összeütközéstől félnek a fölkelők és milícia között.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Kedd: Falu rossza.
Szerda: Hajduk hadnagya.
Csütörtök: A tolvaj.
Péntek: Egyenlőség.
Szombat: Ocskay brigadéros.

Vasárnapi előadások.

A színház vezetősége nem számolva azzal, hogy a délutáni közönség csak is a mulatságos darabokat élvezi, délután Ohnet Vasgyárosát adta elő. Ezt a darabot a bérlő közönség is szívesen vette volna. Az előadás nivouja olyan délutáni volt, amit megtudunk magyarázni abból, hogy a színészek a vasárnap délutáni előadást robotnak tekintik. Mégis, mert repriz előadás volt, foglalkoznunk kell vele. Ki kell emelnünk *Fehér* Gyulát, *E. Kovács* Mariskát, *Angyal* Ilkát, *Tóth* Eleket és *Szarvasit*.

Este a Vigözvegy jubileumi előadása volt. Ami szinpadunkon huszonötödöszer került ez a darab előadásra. *Károlyi* Leonát lelkesen ünnepelték. Kapott sok virágot és ajándékot. Az Abbáziában üdülő *Palásthy* helyett *Daniló* szerepét *Árkossy*, a debreceni szintársulat baritonistája játszotta. Nagyon szép az igazgatótól és mi honoráljuk is, hogy szükség esetén áldozat árán más társulattól hozat erőt, de nagyon helyén való lenne ismerni azt az erőt, akit szinpadunkon fölléptet. A vasárnapi szerepeltetés fiaskója szolgáljon tanulsággal a jövőre nézve. Akár *Sárossi*, akár *Szende* sokkal jobban játszották volna *Daniló* szerepét. Az előadást zsufoolt ház nézte végig.

A vasárnapi előadásból kifolyólag még csak ennyit. Azok, akik a mi társulatunkat folyton csak gáncscsal illetik, menjenek el a többi vidéki városokba. Nézzenek végig ott pár előadást, hasonlítsák azt össze a mi színészeink játékával, aztán — vonják le a konzekvenciát. —*dy.*

Hoffmann meséi.

Az új baritonista keresése közben nincs szerencséje Nagyváradnak. Tegnap *Papp Jancsi* (miért *Jancsi*, ha komoly művészi ambíciói vannak?) próbálkozott. Hangja kellemes, tömör, elég hajlékony s képes a fejlődésre, hanem a játéka a kezdet kezdetén van. Szögletes, akár egy kórista s a karmesterről le nem merné venni a szemét. Arcjátéka semmi. Határozott kár ez a játékbeli fogyatékoság, mert különben nagyon jó ajánló levél volna mellette a hangja és elég biztos éneke.

A többi régi jó szereplő közül különösen ki kell emelni *Toronyit*, akinek a hangja tegnap feltűnően tiszta, üde, erőteljes volt, *Károlyi Leona* kevésbbé volt hangjánál, mint máskor. Lehet, hogy a csekély számmal lézengő közönség deprimálta. —*r.*

Küldöttség Bognár érdekében: Ma délután a közönség köréből alakult nagyobb küldöttség fogja felkeresni *Somogyi Károly* szinigazgatót azzal a kéréssel, szerződtesse vissza *Bognár* Jánost, a társulat volt kiváló tagját. A küldöttség d. u. 3 órakor gyülekezik a Bazár vendéglőben.

A Keszler-pár Nagyváradon. A Szigligeti-színházban három évvel ezelőtt a drámai személyzet legkiválóbb erői közé számítottuk *Keszler* Edét és feleségét. Kétségtelen a vidéki színház elsőrangu alakjai ök. Azóta Temesvárott és Aradon működtek dicőségük és érdemeik folytonos növelésével. Ezen a héten újból ellátogatnak hozzánk a publikum őszinte öröme. A Tolvajban, Egyenlőségben és az Ocskai brigadérosban látjuk őket viszont csütörtökön, pénteken és szombaton.

Papp Jancsi föllépése. Holnap másodszer lép fel a Szigligeti-színházban *Papp Jancsi*, a sz badkai színház tehetséges bariton-énekese. A Hajduk hadnagyát adja, melyet fényes sikerrel adtak eddig is más városokban.

Igazságszolgáltatás.

Birói kirendelés. A m. kir. igazságügy-miniszter *Istók* Zoltán nagyvárad kir. törvényszéki albirót a nagyvárad vidéki kir. járásbíróshoz, mint végleges székhelyére rendelte ki.

Hivatalszolgák áthelyezése. A nagyvárad kir. törvényszék elnöke *Lőkősházy* Ferenc és *Dancs* László nagyvárad kir. törvényszéki hivatalszolgákat a nagyvárad-vidéki kir. járásbíróshoz, továbbá *Csirják* Sándor és *Bodor* Károly nagyvárad-vidéki kir. járásbíróshoz hivatalszolgákat a nagyvárad kir. törvényszékhez helyezte át.

Elitelt román ügyvéd. Az «E. H.» írja: *Patitia* Rubin gyulafehérvári oláh ügyvédet a kolozsvári ügyvédi kamara, mert a gyulafehérvári járásbíróshoz előtt az államnyelv megsértésével az oláh nyelvet használta, 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyvéd felebbezése folytán az ügy a kuriához került, mely a minap leérkezett ítéletével elutasította a felebbezést.

SPORT.

Vívó akadémia.

A »Nagyvárad Torna Kör« által vasárnap rendezett vívó akadémia a rossz idő dacára is a várakozáson felül sikerült. A szép ünnepélyen igen nagy és előkelő közönség vett részt.

A Kereskedelmi Csarnok nagyterme szükségnek bizonyult a nagyszámú érdeklődő befogadására, amhez járult még az is, hogy a honvéd hadapródiskola növendékei, mint a középiskolák tanulói is megjelentek az akadémián.

Maga az akadémia letolyása minden várakozást felülmúlt. Kezdeté előtt a katona zenekar szórakoztatta a már háromnegyed négy órakerülméletlenül várakozó feltűnően disztinktívált közönséget. Pont 4 órakerülmélet lépett a dobogóra Orbán mester, a tornakör kiváló vívótanára s Jelinek Géza egyleti titkár, kik a maitre d'assant tisztjét viselték.

Nyomban utánuk jöttek az emelvényre Jánossy ügyvédjelölt és Radó VIII. oszt. gym. tanuló, akik kiválóan könnyed és elegáns törassautval megkezdették az akadémiát úgy a szakértők, mint a közönség nagy érdeklődése mellett.

A második pár volt Hercegh joghallgató és Kozar. v 37-es hadnagy, majd Ujfalussy és Szilassy honvédhadapródok kard-assautntja következett.

Nagy érdeklődést keltett a két segédoktató (mester) Ganczmann és Back küzdelmé, Zachtmayer honvédszázados és Jánossy ügyvédjelölt. Graczer hadnagy az idei tiszt verseny második helyezette és Berger Odön kard assantja.

Most a legjobb nagyvárad amateur Cavallár honvédszázados az országos vívóversenyek többszörös győztese és Zachtmayer honvédhadnagy a helyőrségi versenyen díjat nyert fiatal bajnok mutattak egy gyönyörű és izgalmas küzdelmet karddal, amelyet a biztos penge veretés, nagyfoku iskolázottság és finomság jellemzett.

Kard assaut vtvak még Dallos joghallgató és Radó VIII. oszt. gym. tanuló, Ujfalussy honvéd had. növ. és Ganczmann segédoktató, akik szintén a lehető legszebb produkciókkal gyönyörködtették a közönséget.

Igen érdekes volt a két testvér, Zachtmayer százados és a hadnagy kardassantja.

Igen erős küzdelem volt Jelinek egyleti titkár és Váli ügyvédjelölt kard vívása.

Kiválóan szép volt Ganczmann segédoktató és Berger Odön, továbbá Cavallár és Ganczmann kard assantja, amelylyel a nézők teljes elismerését vtvák ki.

Izgató küzdelem volt Szücs honvédhadnagy, többszörös verseny nyertes és Bach segédoktató tör assantja.

Ugyancsak Szücs főhadnagy vívott érdekes kard assant Jánossy ügyvédjelölttel, bemutatva a versenyeken szokásos minősítési küzdelmet. Kard assant vívott még Graczer hadnagy Kozarev hadnagygyal.

Az ünnepély elonja azonban Orbán mester kard assantja volt Bach segédoktatóval, melynek végén Orbán valósággal ünnepelték.

A szünet alatt Orbán mester Jánossy ügyvédjelölttel mutatott be iskola vívást karddal, mely fényes bizonyítót szolgáltatott a mester kiváló tanítási módszeréről, mert tanítványai a lehető legszebb testtartással, biztos és könnyes penge vezetéssel és nyugodt háritásokkal végezte a vezényelt gyakorlatokat.

Elvárjuk, hogy a Torna Kör kötelességének tartja a jövőben hasonló ünnepségekkel előmozdítani városunk sport életét.

Nagyvárad vívó sikere. A kassai atletikai klub mult vasárnap megtartott második országos vívóversenyén szép sikert aratott Schenker Zoltán hadnagy, városunk szülötte. A döntő küzdelemben harmadik lett négy győzelemmel és megnyerte így Mörk János hadtest-

parancsnok tiszteletdíját. A versenyen a Nemzeti Sport h iradása szerint Schenker Zoltán erős, energikus törvivónak bizonyult, kardvivónak pedig nagy tudású, gyors és energikus. — Itt említjük meg, hogy Schenker Zoltán a M. A. Sz. e hó 27-én kezdődött nemzetközi bajnoki vívóversenyére is nevezett még pedig törre és kardra, s mint értesülünk a törvivásban hetedik lett. A kardvívás eredményéről még nincs értesülésünk. Meg kell itt dicsérnünk Schenker Zoltánt, aki Klagenfurtban szolgáló közös tiszt létére a versenyeken mint a nagyvárad vívó egyeslet tagja szerepel és ezzel szülővárosának szerez dicsőséget szép sikereivel.

Nagyvárad vívók Budapest. A nemzeti vívó klub május hó 25-én Budapest országos vívó versenyt rendez, melyre Nagyváradról értesülésünk szerint a következő nevezések történtek: Szücs Sándor honvédfőhadnagy, Zeckenmayer honvédhadnagy, Malonetti huszárhadnagy, Berger Odön bankhivatalnok, Jánossy Gyula ügyvédjelölt, Kozarev 37-ik gyalogezredbeli hadnagy. Az országos vívóversenyre jelentkezett nagyvárad vívók e digi sikereit tekintve előreláthatólag Budapest is dicsőséget fognak szerezni önmaguknak és Nagyvárad városának.

NYILTTÉR.

Vettük a következő értesítést!

Reichard Áruházában

Fő-utcán

megérkeztek a tavaszi és nyári újdonságok a következő cikkek-ből: Préhler, Ita, angol- és olasz kalapok! Obervalder és Ladstädter-féle szalmakalapok. **Eredeti Panama-kalapok.** Férfi-, női- és gyermek színes cipők. Angol zefir ingek. Elegáns divatmellények.

Egyedüli raktár a birneves Engelhardt-féle Carlsbadi cipőkből.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határídeje.

Budapest, április 29.

Buza április	— — —	13.15	—	13.35
Rozs április	— — —	13.50	—	13.30
Tengeri május 1907	— — —	10.80	—	11.05
Repcze aug.-ra	— — —	27.80	—	28.24
Zab ápr.-ra	— — —	15.20	—	16.10

Értéktözsde.

Budapest, április 29.

Oszták hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Oszták-m. állam vasutirészvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 április 29-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	11.21
Magyar koronajárdék 4%	— — —	99.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	83.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	95.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	96.—
Magyar gyermek sorsjegy-kölesön	— — —	200.—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	150.—
Oszták járdék ezüstben	— — —	99.50
Oszták járdék papirban	— — —	100.—
Oszták korona járdék	— — —	117.—
Oszták járdék aranyban	— — —	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	155.—
Oszták-magyar bankrészvény	— — —	17.65
Magyar hitelbank részvény	— — —	17.65
Városi villamosvasut	— — —	833.—
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — —	680.50
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	683.25
Oszták-magyar államvasuti részvény	— — —	19.08
Német birodalmi márka	— — —	117.58
London vista	— — —	24117
Páris vista a	— — —	95.47
20 márkás arany	— — —	37.40

Nagy hideg. Az áprilisi abnormis időjárás különösen a hegyek között okozott nagy károkat. A gyümölcsfák most kezdenek virágozni s a zsenge bimbókat a hideg teljesen elpusztítja. Leginkább a baracsfák szenvednek a hidegtől, mert ezek már virágoznak. Mint beéli tudósítónk írja az ottani vidéken tegnap éjjel az összes barackfa virágai elfagytak. Tudósítónk jelentései rossz gyümölcs termelést jósolnak.

Árlejtési hirdetés. A nagyvárad honvéd hadapród iskola parancsnoksága május hó 11-én délelőtt 10 órakerülmélet tárgyalást fog tartani az iskola telepének begyepesített területén termő fü eladására, valamint az intézet lóistállója mögött boglyába rakott szalmatörmelék eladására. Bővebb felvilágosítást az intézet parancsnoksága ad.

REGÉNYCSARNOK.

Művészet.

Irta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. —

29.

Ennéltozva ugyanazon év őszén családostól xx-be költözött, egy német fővárosba, hol egy kiváló zenei vállalat igazgatását vállalta el. Itt azonban a meghasonlás művészi és családi élete közt, mely Natáliával házasságának eredménye volt, iszonyu élességgel nyilvánult.

Itt elemében volt, mint oly művész, ki legjobb tehetségét tág és nemes hatáskörben érvényesítheti.

A nagy zenei vállalat, melynek élére állították, szemlétemást gyarapodott vezetése alatt. A lelkesült erély, melylyel neki adta magát, minden szívet megnyert a maga számára. A légkör xx-ben különben más szempontból is kellemesen hatott reá. Rendkívül sok régi ismerőst talált itt, barátokat művészpályája első korszakából, embereket, kik körülfozták, ünnepelték, kikkel művészetéről beszélhetett, művészetéről, mely mindenkor szent marad előtte s mit soha le nem alacsonyított merő kenyerkeresetté, vagy társadalmi piedestállá, embereket kikkel egészen másként folyt az eszmecsere mint amaz elegáns és előkelő műkedvelőkkel, kik Pétervárt utoljára minden más elemet kiszorítottak volt házából. Tiszteletére egy művészünnepély a másikat érte és ő felségesen mulatott mellette.

Párszor neje is megjelent vele ily alkalomkor; aztán kimentette magát . . . nem tudott élvezetét találni ez ünnepélyeken. Elha-

gyottnak érezte magát, legyőzhetetlen honvágy fogta el.

Bár be nem vallotta, de házassága óta most először kezdett boszankodni az álláson, mit Lensky mellet elfoglalt.

Pétervárt mindig Assanow hercegnő maradt mellette, férje az ő világába emelkedett általa és itt egyszerre kénytelen legyen beérni az ő világával. Izgatottabb, lehangoltabb volt, semhogy e világban a valóban felvillanyozót, nemest és komolyat kereste volna, mit ott biztosan meg is talál, ha méltánylólag keresi.

Meghittebben csak egy régi gyermekkori barátnővel, Stonitzky grófnővel érintkezett, ki maga keveset járt ki s ennél fogva volt ideje elég Natália számára.

Lensky felkérte Natáliát, hogy hetenkint egy kétszer fogadja szalonjában az ő barátait. Natália szalonja így csakhamar mindenféle kitérőségek találkozási helye lett s e kitérőségek közt a drámai elem csakhamar a főszerepet vitte, még pedig azért, mivel Lensky első operáját akarta előadatni.

Reá nézve az érintkezés színészekkel semmi kellemetlent nem nyújtott, gyerekkortól fogva szokva volt társaságukhoz. Natália azonban, miután ama természetes kíváncsiságot kielégítette, melyet a legtöbb társadalmilag e világtól teljesen elkülönített nő a színpaddal szemben érez, megunta sőt nehezen tűrte ezen emberek jelenlétét.

Az egyetlen, mi Natáliára nézve még elviselhetőbb volt e frissen lemosott festék után illatozó társaságnál, az aristokrata hölgyek

voltak, kik eljöttek hozzá, a művészeket nála megismerni. És sokan, igen sokan jöttek az utóbbiakból — mind azok, kik csekély zenei érdeklődésükkel kacérkodtak és még igen sok más.

— Nagyon érdekesek ezek az estélyek Lenskynél, szokták mondani, ha szó volt róluk, — valóban igen érdekesek. Kitűnő zenét hallani s azután egy csomó mulatságos embert látni ott, kikkel sehol másutt nem találkozunk. És az asszony igazán dedves — egészen comme il faut!

— Azt mondják, orosz hercegnő, közbe-közbeszólt valamely külföldi hölgy, ki a diplomatiái karhoz tartozott.

A német dámák elutasítólag huzzák le szájuk széleit; nem viseltettek bizalommal az olyan orosz hercegnők előkelősége iránt, kik művészekhez mennek férjhez.

Natália oly kevésbé ismerte az efféle állását megingató előítéleteket, hogy a nála megjelenő hölgyeket a legnyiltabb előzékenységgel, mint vele egyenrangúakat fogadta. Naivitása visszatetszést szült és ő észre vette ezt. A dámák Lenskyhez jöttek s nem ő hozzá — ha ezt egyszer megértette, akkor aztán a jónevelésű szeretettreméltóság korlátai közt ő iránta is leereszkedő szíveséggel fognak viseltetni — de mindenekelőtt meg kell értenie helyzetét.

Megértette. Mikor azt tapasztalta, hogy a hölgyek elfogadják ugyan az ő meghívásait, de nem viszonzják, midőn a műkedvelő C. hercegnő Lenskyt meghitta egy estélyére s őt

mellőzte, akkor nagyon is megértette álláspontját. De lelke lázongani kezdett — forrongásban volt. (Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Értesítés!

= A nagyváradai =
sütő ipartestület

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy 1907. évi május 1-től kezdve a sütemény árát tekintettel a folyton emelkedő nagy drágaságokra felemeli. Sütemény árak a következők lesznek.

Rendes üzletekben 5 db. 20 fill.
Pék-üzletekben . . . 5 db. 20 fill.
Fiók pék-üzletekben 5 db. 20 fill.
Házhoz szállítva . . . 5 db. 20 fill.

A süteményt fogdosni vagy kézzel ropantani miniszteri rendelet folytán tilos.

Kiváló tisztelettel az összes sütőmesterek.

Fontos értesítés!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai napon az

Amerikai áruházat,

melynek eddig is vezetője voltam, átvetem s azt a saját nevem alatt tovább fogom vezetni

és hogy az őszi idényre annál szebb és dusabb raktárt bocsáthassak a nagyérdemű közönség rendelkezésére, elhatároztam, hogy a jelenlegi raktárt, minden elfogadható árban eladom.

Tehát mindenkinek saját érdekében ajánlom, hogy szükségletét mielőbb szerezze be a

tavaszi és nyári ujdonságokból, melyekből raktáram dusan fel van szerelve. — Jelenlegi raktáramon vannak, a legfinomabb izlést is kielégítő divatcikkek, u.

m.: Női ruha szövetek, divat bluz, selymek, valódi angol bluz, zefirek, vásznak és asztalneműek, harisnyák és sok más egyéb itt fel nem sorolható divatcikkek. Azonkívül szőnyegek és függönyök, melyekből szintén nagyválaszték áll a vevő közönség rendelkezésére.

Az olcsó árakról mindenki meggyőződést szerezhet.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel: **HÁASZ HENRIK** női divat áruháza, NAGYVÁRAD, Rákóczi ut, Bazár-épület.

Fényképészeti műtermemet,

mely teljesen ujonnan és a modern kor kivánalmainak megfelelően épült, Rákóczi-ut (fő-utca) 8. szám (Györffy-házban)

május elején nyitom meg.

Kiváló tisztelettel

Lembert Ede.

3759—907. szám.

Hirdetmény.

Az automata vámtarifához tartozó magyarázatok értelmében eddigéle csak az 5 mm. vastagságú fonalak tarthattak igényt kéveköti fonalak gyanánt 12 K. vámtétel mellett való elvámolásra, ellenben a vékonyabb fonalak nem mint kéveköti, hanem mint egyéb fonalak gyári felszerelésben 3 k. 60 f. kis forgalmi felszerelésben (tehát gombolyagokban vagy motolákban) pedig 43, illetőleg 83 kor. vámmal voltak terhelve.

Miután azonban a gazdaközönségnek a fonalakra az arató gépekkel kapcsolatos kévekötiétnél, valamint a szalmapréselés és számos egyéb mezőgazdasági munkálatnál szüksége van, illetőleg a mezőgazdasági munkálatok érdekében áll, hogy a megnevezett fonalak beszerezhetőse a kis forgalmi felszerelésben is olcsóbbá és könnyebbé tétessék: a m. kir. kereskedelmi és pénzügyi minister urakkal létesített egyérmű megállapodás alapján az autonóm tarifához tartozó magyarázatok ebből a célból módosítottak.

E módosítás lényege az, hogy a fonalak kéveköti fonalak gyanánt való behozatala esetén nem köttetik a legalább 5 mm. vastagság ismérvéhez, hanem jövőre vékonyabb fonalak s kéveköti gyanánt lesznek elvámolhatók. Ehhez képest a manille és siselkender fonanak, melyek a beltőlőn nem termeltetnek, melyeknél

tehát az eddigi magasabb vámvédelem csökkentése hazai termelési érdekeket nem érint, a jövőben az eddigi 43, illetőleg 83 k. 100 kilogrammiki behozatali vám helyett csupán 12 kor. behozatali vám alá fognak esni.

Az e tekintetben létrejött megállapodás a következő:

»A vámtarifa 204, 205 és 206 számaihoz tartozó megjegyzések a következőleg módosítanak: az ezen jegyzet alá tartozó kéveköti fonál alatt az aratógépekhez, szalmaprészekhez stb. használt durva egyszerű vagy cernázott rendszerint csupán lazásodrott (festett, kátrányozott stb.) legalább 1 kg. súlyu gombolyagokban vagy motolákban elhelyezett fonalak értendők.«

A m. kir. pénzügyminister ur a fenthatósága alá tartozó vámhatóságokat a fentiek értelmében megfelelően utasítani fogja.

Továbbá miután kéveköti fonalak a zsi-negyszerűen összesodrott kókuszrostokból is készíttetnek, mely fonalak egyuttal arra is alkalmasak, hogy a komlótermelésnél s szőlőművelésnél valamint a mezőgazdaság egyéb ágainál használtathassanak, intézkedés történt az iránt is, hogy az e tekintetben netalán felmerülő szükséglet kielégítése szintén megkönnyítessék.

E célból, szem előtt tartván azt is, hogy fejlődő kender s lentermelésünk a külföldről behozandó kókuszszinegek beözönlése által ne veszélyeztessenek, a kókuszfonalak kedvezményes behozatala bizonyos ellenőrzéshez köttetett, illetőleg a tarifa 219/a számához fűzött jegyzet kiterjesztő magyarázatot nyert oly érte-

lemben, hogy a bpesti m. kir. fővámigazgató illetőleg az illetékes pénzügyigazgatóságok a hozzájuk intézendő beadványok alapján engedélyt adhatnak arra, hogy a kókuszfonalak vastagságukra való tekintet nélkül engedélyjegyek ellenében ezentul kéveköti, komlóvezetékszinegek és hasonló mezőgazdasági segédeszközök készítése céljából vámmentesen hozattassanak be a mezőgazdasági üzemben való alkalmazás végett. Az ily fonalak vámmentes behozatalának engedélyezése azonban csakis egy, az illetékes vármegyei gazdasági egyesület, mezőgazdasági bizottság vagy mezőgazdasági termelési szövetkezet által kiállítandó bizonyítvány ad igényt »Illetékes« gyanánt a gazdasági egyesület stb. tekintendő, melynek kerületében van az üzem. a hol a fonalak felhasználatni fognak.

Hogy a gazdasági egyesületek stb. ezeket a bizonyítványokat minden kétséget kizáró hittelességgel állíthassák ki, az érdekelt magánfél (testület stb.) az illetékes községi előljárásság által aláírt bizonylattal a gazdasági egyesületnél igazolni tartozik, hogy oly ingatlan van, melynek mezőgazdasági üzeme a kedvezmény megadását indokoltá teszi.

Mindezeknél fogva felhivom az érdekelteket, hogy ide vonatkozó szükséges bizonylatukat hivatalomnál megfelelően láttamoztassák (Városháza I. emelet 4. sz.)

Nagyvárad, 1907. április hó 3 án.

Rimler Károly,
polgármester.

Lukács Aladár

elsőrangú kalap-, fehérnemű- és uridivat üzlete

Nagyvárad, Fő-utca. Telefon 516.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az eddig is jó hírnévnek örvendő **CSORDÁS TESTVÉREK fűszer és csemege üzletét átvettük**, azt korszerűen, a legjobb új árukkal berendezve

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

törvényesen bejegyzett cégünk alatt tovább vezetjük, raktáron tartunk

== NAPONTA FRISS TEA-VAJAT ==

Az általános fűszer, anyagáru és déli gyümölcsökön kívül, még mindennemű csemege-árukat, sajtok, hidegfelvágottak, különféle conservákat, asztali- és csemege borok, pezsgők, likörök, angol rum, kül- és belföldi cognak, friss töltésű ásványvizet.

Vetemény magvakat, mindennemű gazdasági cikkeket.

A n. érdemű közönség szives támogatását kérjük, biztosítva t. vevőinket, szolid árak mellett, becsületes és figyelmes kiszolgálásról.

Egy két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik
tanulónak
a Szent László nyomdában.

LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB nyaralási vállalat

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fővárosi mintára berendezett **Molykár elleni megóvó vállalatunkra.**

Elfogadunk nyári gondozás felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árukat, függönyöket, szőnyegetek stb. azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza, kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet és raktár tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogását kérve,
kiváló tisztelettel:

Zboray Gyula és Társa

szűcs üzlete, Fő-utca 7. sz.